

Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție
privind aplicabilitatea prevederilor art. 264 Codul muncii (cu privire la
preavizare), în cazul eliberării din funcție a administratorului societății cu
răspundere limitată în temeiul art. 70 alin. (1) din Legea nr. 135 din 14.06.2007
privind societățile cu răspundere limitată.

12.05.2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, s-a adresat Plenului Curții Supreme de Justiție în privința emiterii unui aviz consultativ privind aplicabilitatea prevederilor art. 264 Codul muncii (cu privire la preavizare), în cazul eliberării din funcție a administratorului societății cu răspundere limitată în temeiul art. 70 alin. (1) din Legea nr. 135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Fadievici Marina împotriva ÎCS „PS Internațional” SRL privind anularea actelor de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, la apelul declarat de Fadievici Marina împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 28 ianuarie 2013, în sensul dacă:

- sunt sau nu aplicabile prevederile art. 264 Codul muncii (cu privire la preavizare), în cazul eliberării din funcție a administratorului societății cu răspundere limitată în temeiul art. 70 alin. (1) din Legea nr. 135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, conform căruia administratorul poate fi eliberat oricând?

Luând în considerație cele invocate, Plenul Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 12² CPC reține următoarele.

Prevederile Codului civil al RM fundamentează pe temeiuri contractuale raporturile dintre persoana juridică și organele sale de administrare, precizând în art. 61 alin. (3) că „raporturile dintre persoana juridică și cei care alcătuiesc organele executive sunt supuse prin analogie regulilor mandatului **dacă legea sau actul de constituire nu prevede altfel**”.

Conform art. 155 Cod civil, normele cu privire la conducerea, administrarea și reprezentarea societății cu răspundere limitată sunt stabilite prin lege și statutul său.

Referindu-ne la reglementările Legii privind societățile cu răspundere limitată în raport cu cele citate, se menționează că prevederile acestei legi prin prisma art. 7 alin. (6), art. 71 alin (1) lit. c) utilizează noțiunea de „mandat”. Astfel, dându-se de înțeles că relațiile dintre administratorul desemnat, în condițiile art. 70 alin. (1) din legea dată, și societate se bazează prin analogie regulilor mandatului.

Prin analogia regulilor mandatului se subînțelege încheierea unui contract de mandat în formă scrisă (care va fi un contract de administrare în cazul funcțiilor executive, de exemplu, pentru director sau membrii directoratului; sau o acceptare urmată de semnarea contractului pentru funcțiile neexecutive). În acest caz,

persoana desemnată ca administrator, cunoscând din lege că poate fi revocată oricând și fără motive, ar putea pretinde la incorporarea în contract a unei clauze speciale potrivit căreia societatea, dacă va rezilia contractul fără temei, să fie obligată la plata unei penalități, care i-ar acoperi posibilul prejudiciu.

Potrivit art. 70 alin. (3) din legea enunțată, datele despre desemnarea și eliberarea administratorului, precum și despre identitatea acestuia, se prezintă pentru înregistrare în Registrul de stat al persoanelor juridice. La acestea se anexează hotărîrea de desemnare sau de eliberare a administratorului.

Conform art. 71 alin. (1) lit. b) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, administratorul este în drept să reprezinte fără procură societatea în raporturile cu organele statului, cu terții și în instanțele de judecată.

Întrucît funcția de administrator într-o societate cu răspundere limitată se exercită după regulile contractului de mandat, aceasta încetează pentru aceleași cauze pentru care încetează și contractul de mandat: expirarea termenului mandatului, revocarea mandatului de către mandant, renunțarea mandatarului la mandat, decesul mandatarului, respectiv desființarea acestuia, dacă este o societate de administrare.

În același timp, art. 70 alin. (1) din Legea privind societățile cu răspundere limitată prevede că administratorul poate fi eliberat **oricînd cu sau fără motiv**. Fiind o normă specială, este de strictă interpretare și aplicare, neputînd fi extinsă la alte situații decît cele expres precizate. Legislatorul prin prisma acestei norme protejează în primul rînd interesele asociaților. Aceștia fiind persoanele care investesc resurse patrimoniale în activul societății asigurîndu-i funcționalitatea, legiuitorul creează instrumentele de influență asupra activității lor. În acest sens, asociații fiind în drept să-l revoce pe conducător (administrator) chiar și atunci cînd există doar îndoieli.

Sintetizînd cele menționate *supra* se reține că instanța de judecată nu poate decide măsura revocării administratorului unei societăți cu răspundere limitată, astfel, controlul judiciar al revocării fiind exclus, chiar dacă aceasta s-ar fi făcut fără justă cauză. Adică, administratorul societății cu răspundere limitată nu are prea multe opțiuni: el nu poate ataca revocarea cu o acțiune în anularea hotărîrii adunării generale și nici nu poate apela la instanță pentru a fi reintegrat în funcție. În schimb, odată cu dovedirea unui prejudiciu, el poate cere doar despăgubiri, în cazul în care revocarea a intervenit abuziv sau fără justă cauză.

Instanța de judecată are doar posibilitatea acordării daunelor-interese conform art. 1047 Cod civil, dar nu și reintegrarea în funcție a administratorului. Cu alte cuvinte, acțiunea administratorului nu poate fi decît o acțiune în daune, instanța de judecată nefiind competentă să dispună nici reintegrarea și nici să se pronunțe în privința justificării actului revocării ca atare.

Mai mult, însăși prevederile Codului muncii, prin art. 258 alin. (1), stabilesc că prevederile Codului muncii se răsfrîng asupra conducătorilor de unități indiferent de forma organizatorico-juridică și tipul de proprietate, cu excepția cazurilor:

- conducătorul este concomitent și unicul asociat sau proprietarul unității;

- administrarea este exercitată în baza unui contract civil încheiat cu o întreprindere.

După cum se observă, în ambele cazuri administratorul, în calitate de proprietar al unității sau de specialist în management, în esență nu este salariat al unității respective, nu este parte a raportului individual de muncă, prin urmare, relația dintre societate și administrator fiind analogică regulilor mandatului, care la rândul său sînt raporturi reglementate de prevederile Codului civil.

Ținînd cont de cele menționate, Plenul Curții Supreme de Justiție conchide că, în cazul eliberării din funcție a administratorului societății cu răspundere limitată în temeiul art. 70 alin. (1) din Legea nr. 135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, conform căruia administratorul poate fi eliberat oricînd și fără motiv, prevederile art. 264 Codul muncii (cu privire la preavizare) nu sînt aplicabile.

Președintele Curții Supreme de
Justiție

Mihai Poalelungi